

Gočárovu galerii obsadily fantaskní rostliny a plody s chutí bramborových šišek

22.6.2026 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Gočárova galerie otevřela o víkendu rozsáhlou monografickou výstavu s názvem Plody s chutí bramborových šišek: Anna Zemánková. Jde o highlight celého roku, který představuje ojedinělou příležitost setkat se s dílem Anny Zemánkové v rozsahu, který nemá na českém území obdoby.

Anna Zemánková (1908–1986), přestože byla ve výtvarném umění samoukem, je dnes mezinárodně uznávanou autorkou, její díla jsou zastoupena například ve sbírkách Centre Pompidou v Paříži a nově byla její práce zakoupena i do prestižní vídeňské Albertiny. Její tvorba je pravidelně prezentována na významných výstavách v zahraničí, naposledy např. na projektu Golden Repair v Ludwig Museum v Budapešti a dokonce dvakrát i na benátském bienále.

„Výstava je od otevření Gočárovvy galerie rozsahem největším projektem, jaký naše krajská galerie zatím realizovala. Zároveň jde o největší soustředění děl Anny Zemánkové v České republice, s takovým počtem prací se návštěvníci v České republice pravděpodobně jen tak nesetkají,“ říká radní Pardubického kraje pro kulturu Roman Línek, který nad výstavou převzal záštitu. „Navíc je dílo Anny Zemánkové důkazem toho, že díla takzvaného art brut, která vznikají mimo tradiční umělecké vzdělání a instituce, často spontánně a bez vědomého kalkulu pro komerční úspěch, mohou mít obrovský umělecký i společenský potenciál,“ dodává Línek.

Anna Zemánková zaujímá v českém i světovém umění 20. století zcela výjimečné místo. Začala tvořit až v padesáti letech, po vychování pěti dětí, a to nejčastěji v časných ranních hodinách, v jakémsi polovědomém stavu mezi snem a bděním. Bez formálního výtvarného vzdělání, jako vystudovaná dentistka, vytvořila během třiceti let dílo výjimečné jak svou vizuální silou, tak vnitřní konzistencí – hutné organické formy, fantaskní rostliny a plody, ornamenty prolínající se s tělesností. Její práce dnes visí ve světových sbírkách a těší se stále většímu mezinárodnímu uznání. Přesto zůstává v Čechách mnoha lidem málo známá – a právě tato výstava má šanci to změnit.

O výstavě

Expozice nabídne průřez celou tvorbou Anny Zemánkové – od raných velkoformátových temperových a pastelových kreseb na papíře přes koláže z malovaných výřezů papíru a saténu, práce kombinující kresbu, výšivku, korálky a textilní aplikace až po pozdní prostorově úsporná, avšak detailně propracovaná miniaturní díla s plastickými prvky. Ukáže proměnu jejího výtvarného jazyka od přírodních a organických forem směrem k abstrahovaným ornamentálním a geometrickým kompozicím.

Název výstavy Plody s chutí bramborových šišek odkazuje k jednomu z děl Anny Zemánkové, které bude k vidění přímo na výstavě. Zároveň se stává metaforou vzájemných vztahů a tendencí, které prostupují napříč generacemi umělců a umělekýň. Plody zde představují pomyslné výhonky a rezonance – někdy zjevné, jindy subtilní – mezi tvorbou Zemánkové a zejména současným uměním.

Součástí výstavy jsou intervence šesti současných umělekýň a umělců: Argišta Alaverdyana, Petry Jandy, Barbory Lungové, Karla Malicha, Kristíny Navrátil a Judith Raum. Jejich výběr nebyl náhodný: kurátorský tým Natálie Drtinová a Pavel Liška hledali tvůrce, jejichž dílo vstupuje do skutečného dialogu se Zemánkovou – nikoli jako ilustrace jejího odkazu, ale jako jeho živá ozvěna. Intervence se

vztahují k tvorbě Anny Zemánkové prostřednictvím témat přírody, imaginace, spirituality, péče, tělesnosti, kolektivní zkušenosti nebo vztahu člověka a krajiny. Výstava nesleduje lineární genealogii vlivů, ale vytváří otevřené pole vztahů a asociací.

Doprovodná publikace

Součástí výstavy bude vydání rozsáhlé dvoudílné monografie vznikající ve spolupráci se spolkem ABCD a nakladatelstvím Kant. Publikace vyjde v české i anglické jazykové mutaci a nabídne nové odborné texty českých i zahraničních autorů a autorek. Monografie se stane důležitým výzkumným zdrojem i prostředkem mezinárodní prezentace díla Anny Zemánkové.

Kurátorský tým: Natálie Drtinová, Pavel Liška

Praktické informace

Místo konání: Automatické mlýny, Pardubice

Trvání výstavy: 21. 6. 2026 – 28. 9. 2026

Vernisáž: 20. 6. 2026 v 15:00

Otevírací doba: Úterý – neděle: 10:00 – 18:00 | Pondělí: zavřeno

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/133087/gocarovu-galerii-v-automatickych-mlynech-v-pardubich-obsadily-fantaskni-rostliny-a-plody-s-chuti-bramborovych-sisek-od-anny-zemankove>